

7440 SAYILI KANUNDA KESİNLEŞMEMİŞ VEYA DAVA SAFHASINDA BULUNAN ALACAKLARA İLİŞKİN HUSUSLAR

A. GİRİŞ

09.03.2023 tarihli ve 7440 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun 12.03.2023 tarihli ve 32130 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmış ve yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir. Kanunun vergi mevzuatına ilişkin uygulamalarının açıklandığı Tebliğ 25.03.2023 tarih ve 32143 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

Bu sirkülerimizde Kanun kapsamına giren kesinleşmemiş veya dava safhasında bulunan alacakların yeniden yapılandırmasına ilişkin konular özetlenmeye çalışılmıştır.

B. YAPILANDIRMA KAPSAMINA GİREN KESİNLEŞMEMİŞ VE DAVA SAFHASINDAKİ BORÇLAR (İHTİLAFLI BORÇLAR)

Yapılandırma kapsamına; 31.12.2022 tarihinden önceki fiil ve işlemlere ilişkin olarak kanunun yayım tarihi olan 12.03.2023 tarihine kadar dava açma süresi geçmemiş veya dava açılmış borçlar girmektedir. Aşağıdaki alacaklar ifadesi mükellefler açısından borcu ifade etmektedir.

Kanunun 3. madde hükmünün uygulanabilmesi için 12.03.2023 tarihi itibariyle;

1. İkmalen, re’sen veya idarece yapılmış bir tarhiyatın bulunması ve tarhiyata karşı;
 - Vergi mahkemeleri nezdinde dava açma süresi geçmemiş veya dava açılmış bulunması,
 - İlgisine göre istinaf veya temyiz süreleri geçmemiş ya da istinaf/itiraz veya temyiz yoluna başvurulmuş ya da karar düzeltme talep süresi geçmemiş veya karar düzeltme yoluna başvurulmuş olması,
2. Kanunun 1. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (2) numaralı alt bendi kapsamına giren idari para cezalarına ilişkin idari yaptırım kararlarına karşı dava açma süresi geçmemiş veya dava açılmış olması ya da kanun yollarına başvurma süresi geçmemiş veya başvurulmuş olması,
3. Kanunun 1. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (3) numaralı alt bendi kapsamına giren Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına bağlı milli emlak dairesi başkanlıkları/milli emlak müdürlükleri/milli emlak şeflikleri ile tabiat varlıklarını koruma şube müdürlüklerince 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine göre tespit ve takdir edilen ecrimisil alacaklarına ilişkin ecrimisil ihbarnamesi veya ecrimisil düzeltme ihbarnamesine karşı dava açma süresi geçmemiş veya dava açılmış olması ya da kanun yollarına başvurma süresi geçmemiş veya başvurulmuş olması,
gerekmektedir.

C. BAŞVURU SÜRESİ VE ŞEKLİ

Kanunun 3 üncü maddesinden yararlanmak için 31.05.2023 tarihine kadar (bu tarih dâhil) bağlı bulunulan vergi dairesine; 213 sayılı VUK kapsamı dışındaki idari para cezalarında cezayı veren idareye; ecrimisil alacakları yönünden ilgili milli emlak dairesi başkanlığı/milli emlak müdürlüğü/milli emlak şefliği veya tabiat varlıklarını koruma şube müdürlüğüne yazılı olarak başvuruda bulunulması ve

başvuru dilekçesinde dava açılmayacağı, açılmış davalardan vazgeçileceği yönünde iradenin belirtilmesi şarttır.

Diğer taraftan, Kanunun 3. maddesinden yararlanmak isteyen ve birden fazla dava dosyası bulunan mükellefler dilekçelerinde, hangi dava dosyası için madde hükümlerinden yararlanmak istediklerini belirteceklerdir.

Başvuru dilekçeleri idari para cezasını veren idarelere verilmekle birlikte Kanun kapsamında yapılandırılan alacaklara ilişkin ödemeler ilgili vergi dairesine yapılacaktır.

Ecrimisil alacakları yönünden başvuru dilekçeleri ilgili milli emlak dairesi başkanlığı/milli emlak müdürlüğü/milli emlak şefliği veya tabiat varlıklarını koruma şube müdürlüğüne verilmekle birlikte Kanun kapsamında yapılandırılan alacaklara ilişkin ödemeler ilgili vergi dairesine yapılacaktır.

D. ÖDENECEK TUTARININ TESPİTİ

İkmalen, re'sen veya idarece tarh edilmiş olup, Kanunun yayımı tarihi (bu tarih dâhil) itibarıyla vergi mahkemesi nezdinde dava açılmış ya da dava açma süresi geçmemiş bulunan vergiler henüz tahakkuk etmemiş olduğundan, madde hükmünden yararlanmak üzere başvuruda bulunulması hâlinde, dava konusu yapılmış olan vergiler, ilk tarhiyat tutarına göre ihbarnamenin tebliğ edildiği tarih esas alınarak dava açma süresinin son günü itibarıyla tahakkuk ettirilecek, bu tarihten itibaren bir ay sonrası ise vade tarihi olacaktır.

Buna göre;

1- Kanunun yayımı tarihi itibarıyla Vergi Mahkemeleri nezdinde dava açılmış veya dava açma süresi geçmemiş vergilerde alınacak ve vazgeçilecek alacaklara ilişkin tablo aşağıda olduğu gibidir: (Dava açma süresi geçmemiş veya dava açılmış henüz hiçbir karar çıkmamış ihtilaflı alacaklar)

Ödenecek Olan Alacak	Ödenmeyecek (Vazgeçilen) Alacak
Vergi aslının %50'si (yarısı)	Vergi aslının %50'si (yarısı)
Vergi aslına ilişkin olarak hesaplanan gecikme faizi yerine Yi-ÜFE'ye göre hesaplanacak tutar	Vergi aslına ilişkin olarak hesaplanan gecikme faizi
Vergi aslına ilişkin olarak hesaplanan gecikme zammı yerine Yi-ÜFE'ye göre hesaplanacak tutar	Vergi aslına ilişkin olarak hesaplanan gecikme zammı
Vergi aslına bağlı olmayan cezalarda cezanın %25'i	Vergi ziyayı cezası
	Vergi ziyayı cezasına ilişkin olarak hesaplanan gecikme zammı
	Vergi aslına bağlı olmayan cezalarda cezanın %75'i
	Vergi aslına bağlı olmayan cezaya ilişkin olarak hesaplanan gecikme zammı

2- Kanunun yayımı tarihi itibarıyla, ilgisine göre istinaf veya temyiz süreleri geçmemiş ya da istinaf/itiraz veya temyiz yollarına başvurulmuş veya karar düzeltme talep süresi geçmemiş veya karar düzeltme yoluna başvurulmuş vergilerde alınacak ve vazgeçilecek alacaklara ilişkin tablo aşağıda olduğu gibidir:

a) Kanunun Yayımı Tarihinden Önce Verilmiş **En Son Kararın Terkin Kararı Olması** Durumunda

Ödenecek Olan Alacak	Ödenmeyecek (Vazgeçilen) Alacak
Vergi aslının %10'u	Vergi aslının %90'nı
Vergi aslına ilişkin olarak hesaplanan gecikme faizi yerine Yi-ÜFE'ye göre hesaplanacak tutar	Vergi aslına ilişkin olarak hesaplanan gecikme faizi
Vergi aslına ilişkin olarak hesaplanan gecikme zammı yerine Yi-ÜFE'ye göre hesaplanacak tutar	Vergi aslına ilişkin olarak hesaplanan gecikme zammı
	Vergi ziyayı cezası
	Vergi ziyayı cezasına ilişkin olarak hesaplanan gecikme zammı
Vergi aslına bağlı olmayan cezanın %10'u	Vergi aslına bağlı olmayan cezanın %90'nı
	Vergi aslına bağlı olmayan cezaya ilişkin olarak hesaplanan gecikme zammı

b) Kanunun Yayımı Tarihinden Önce Verilmiş **En Son Kararın Tasdik veya Tadilen Tasdik Kararı Olması** Durumunda

Ödenecek Olan Alacak	Ödenmeyecek (Vazgeçilen) Alacak
Tasdik edilen vergi aslının tamamı ile terkin edilen vergi aslının %10'u	Terkin edilen vergi aslının %90'ı
Vergi aslına ilişkin olarak hesaplanan gecikme faizi yerine Yi-ÜFE'ye göre hesaplanacak tutar	Vergi aslına ilişkin olarak hesaplanan gecikme faizi
Vergi aslına ilişkin olarak hesaplanan gecikme zammı yerine Yi-ÜFE'ye göre hesaplanacak tutar	Vergi aslına ilişkin olarak hesaplanan gecikme zammı
	Vergi ziyayı cezası
	Vergi ziyayı cezasına ilişkin olarak hesaplanan gecikme zammı
Tasdik edilen vergi aslına bağlı olmayan cezanın %50'si ile terkin edilen vergi aslına bağlı olmayan cezanın %10'u	Tasdik edilen vergi aslına bağlı olmayan cezanın %50'si ile terkin edilen vergi aslına bağlı olmayan cezanın %90'u
	Vergi aslına bağlı olmayan cezaya ilişkin olarak hesaplanan gecikme zammı

c) Kanunun Yayımı Tarihinden (Bu Tarih Dâhil) Önce Verilmiş En Son Kararın;

i. Bozma kararı olması durumunda:

Ödenecek Olan Alacak	Ödenmeyecek (Vazgeçilen) Alacak
Vergi aslının %50'si (yarısı)	Vergi aslının %50'si (yarısı)
Vergi aslına ilişkin olarak hesaplanan gecikme faizi yerine Yi-ÜFE'ye göre hesaplanacak tutar	Vergi aslına ilişkin olarak hesaplanan gecikme faizi
Vergi aslına ilişkin olarak hesaplanan gecikme zammı yerine Yi-ÜFE'ye göre hesaplanacak tutar	Vergi aslına ilişkin olarak hesaplanan gecikme zammı
	Vergi ziyayı cezası
	Vergi ziyayı cezasına ilişkin olarak hesaplanan gecikme zammı
Vergi aslına bağlı olmayan cezanın %25'i	Vergi aslına bağlı olmayan cezanın %75'i
	Vergi aslına bağlı olmayan cezaya ilişkin olarak hesaplanan gecikme zammı

ii. **Onama kararı olması durumunda :**

Ödenecek Olan Alacak	Ödenmeyecek (Vazgeçilen) Alacak
Onanan vergi aslının tamamı	Vergi aslında indirim yapılmayacak.
Vergi aslına ilişkin olarak hesaplanan gecikme faizi yerine Yi-ÜFE'ye göre hesaplanacak tutar	Vergi aslına ilişkin olarak hesaplanan gecikme faizi
Vergi aslına ilişkin olarak hesaplanan gecikme zammı yerine Yi-ÜFE'ye göre hesaplanacak tutar	Vergi aslına ilişkin olarak hesaplanan gecikme zammı
	Vergi ziyayı cezası
	Vergi ziyayı cezasına ilişkin olarak hesaplanan gecikme zammı
Onanan vergi aslına bağlı olmayan cezanın %50'si	Onanan vergi aslına bağlı olmayan cezanın %50'si
	Vergi aslına bağlı olmayan cezaya ilişkin olarak hesaplanan gecikme zammı

iii. **Kısmen onama, kısmen bozma kararı olması durumunda :**

Ödenecek Olan Alacak	Ödenmeyecek (Vazgeçilen) Alacak
Onanan vergi aslının tamamı ile bozulan vergi aslının %10'u	Onanan vergi kısmında indirim olmayacak. Bozulan vergi aslının %90'ı
Vergi aslına ilişkin olarak hesaplanan gecikme faizi yerine Yi-ÜFE'ye göre hesaplanacak tutar	Vergi aslına ilişkin olarak hesaplanan gecikme faizi
Vergi aslına ilişkin olarak hesaplanan gecikme zammı yerine Yi-ÜFE'ye göre hesaplanacak tutar	Vergi aslına ilişkin olarak hesaplanan gecikme zammı
	Vergi ziyayı cezası
	Vergi ziyayı cezasına ilişkin olarak hesaplanan gecikme zammı
Onanan vergi aslına bağlı olmayan vergi cezasının %50'si; vergi aslına bağlı olmayan vergi cezasının terkin edilen kısma ilişkin %10'u, bozulan kısmın %25'i	Onanan vergi aslına bağlı olmayan vergi cezasının %50'si; vergi aslına bağlı olmayan vergi cezasının terkin edilen kısma ilişkin %90'ı, bozulan kısmın %75'i
	Vergi aslına bağlı olmayan cezaya ilişkin olarak hesaplanan gecikme zammı

E. ÖDEME SÜRESİ VE ŞEKLİ

Vergi mükellefleri yukarıda belirtilen şekilde hesaplanan ihtilaflı vergi alacakları/borçlarını Kanunun 3. maddesi hükmünden yararlanmak istemeleri hâlinde, 31.05.2023 tarihine kadar (bu tarih dâhil) borçlu buldukları tahsil dairelerine başvurmaları gerekmektedir. Madde kapsamında yapılandırılan borçların ilk taksit ödeme süresi içinde tamamen ya da aylık dönemler hâlinde azami kırk sekiz eşit taksitte ödenmesi mümkün olup, ilk taksit ödeme süresi 30.06.2023 (bu tarihin resmi tatile rastlaması nedeniyle 03.07.2023) tarihinde (bu tarih dâhil) sona ermektedir.

Kanunun 9. maddesi hükmü ile azami taksit süresi 48 eşit taksit olarak belirlenmiş olmakla birlikte 12, 18, 24 ve 36 eşit taksitte ödeme seçenekleri de bulunmaktadır. Ayrıca, Kanunun 9.maddesinin on birinci fıkrasına göre, Kanun kapsamında yapılandırılan ve süresinde ödenen alacaklara, Kanunda yer alan hükümler saklı kalmak kaydıyla Kanunun yayımı tarihinden sonraki süreler için faiz, gecikme zammı, gecikme cezası gibi fer'i alacak hesaplanmayacaktır.

Kanun hükümlerine göre yapılandırılan alacak tutarının peşin veya taksitle ödenmesi imkânı getirilmiş ve taksitli ödeme seçeneğinin tercih edilmesi hâlinde katsayı uygulanacağı düzenlenmiştir.

Kanun kapsamında yapılandırılan tutarların tamamının ilk taksit ödeme süresi içinde peşin olarak ödenmesi hâlinde;

-Bu tutarlara katsayı uygulanmayacaktır.

-Fer'i alacaklar yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarların %90'ı ile inceleme ve tarhiyat safhasında bulunan alacaklar için hesaplanan gecikme faizinin %90'ının tahsilinden vazgeçilecektir.

-Yapılandırılan alacağın, Kanununun 1. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (2) numaralı alt bendi ile (d) bendinin (1) numaralı alt bendi kapsamındaki idari para cezalarından olması hâlinde bu idari para cezalarından ayrıca %25 indirim yapılacaktır.

-Yapılandırma sonucu ödenecek alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması hâlinde, fer'i alacak yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutardan %50 indirim yapılacaktır.

Hesaplanan tutarların taksitle yapılacak ödemelerinde ilgili maddelere göre belirlenen tutar;

- 1) On iki eşit taksit için (1,09),
- 2) On sekiz eşit taksit için (1,135),
- 3) Yirmi dört eşit taksit için (1,18),
- 4) Otuz altı eşit taksit için (1,27),
- 5) Kırk sekiz eşit taksit için (1,36),

katsayısı ile çarpılır ve bulunan tutar taksit sayısına bölünmek suretiyle aylık dönemler hâlinde ödenecek taksit tutarı hesaplanır. Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan borçlulara tercih ettikleri taksit süresine uygun ödeme planı verilir. Ancak, tercih edilen süreden daha kısa sürede ödeme yapılması hâlinde ödenecek tutar ilgili katsayıya göre düzeltilir.

7440 sayılı Kanun kapsamında yapılandırılan alacak tutarının kredi kartı kullanılmak suretiyle de ödenmesine imkân verilmektedir.

Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine ödenmesi gereken amme alacaklarına uygulanmak üzere, Kanun hükümlerinden yararlanmak için başvuruda bulunan ve ödenecek tutarları ilgili vergi mevzuatı gereği iade alacağından kendi borçlarına mahsuben ödemek isteyen borçluların, bu taleplerinin yerine getirilebilmesi için başvuru ve/veya taksit süresi içinde ilgili mevzuatın öngördüğü bilgi ve belgeleri tam ve eksiksiz olarak ibraz etmeleri şarttır.

Belgelere ek olarak mahsuben iadenin gerçekleştirilebilmesi için teminat, yeminli mali müşavir raporu veya vergi inceleme raporu da aranan durumlarda, bunların da aynı süre içinde vergi dairesine intikal etmiş olması gerekmektedir. Bu takdirde, ilgili mevzuatın borçlunun mahsup talebine esas aldığı tarih itibarıyla bu Kanuna göre ödenecek tutara mahsup işlemleri yapılacaktır. Mahsup talebine konu tutardan daha az tutarda mahsubun yapılması hâlinde, mahsuben ödeme suretiyle tahsil edilemeyen taksit tutarının bir ay içinde ödenmesi hususunda borçluya bildirimde bulunulması gerekmektedir.

Kanuna göre ödenmesi gereken birinci ve ikinci taksitlerin ödeme sürelerinde ve tam ödenmesi koşuluyla, kalan taksitlerden; bir takvim yılında üç veya daha az taksitin, süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi hâlinde, ödenmeyen veya eksik ödenen taksit tutarlarının son taksiti izleyen ayın sonuna

kadar hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi şartıyla yapılandırma bozulmaz. Birinci ve ikinci taksitlerin ödeme sürelerinde tam ödenmemesi ya da süresinde ödenmeyen veya eksik ödenen diğer taksitlerin belirtilen şekilde de ödenmemesi veya bir takvim yılında üçten fazla taksitin süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi hâlinde Kanun hükümlerinden yararlanma hakkı kaybedilir.

Bilginize sunulur.